

ВІДГУК

офіційного опонента – кандидата наук з фізичного виховання і спорту,
доцента Галана Ярослав Петровича
на дисертаційну роботу Іваненко Галини Олександрівни
«Організаційно-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в освітній
процес студентської молоді», поданої на здобуття наукового ступеня доктора
філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю
017 Фізична культура і спорт

Актуальність дисертаційної роботи. Сучасні умови розвитку суспільства визначають вимоги до модернізації системи вищої освіти України, однією з цілей якої є формування компетентного та конкурентоспроможного фахівця зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Одним із варіантів успішної реалізації даної мети є залучення молоді до олімпійських ідеалів і цінностей. Будучи сполучною ланкою між спортом, культурою й освітою, олімпізм прагне до створення способу життя, в основі якого лежить радість від занять різними видами фізичної діяльності, що проголошує виховну цінність позитивних прикладів і поваги до загальних етичних принципів. Впровадження питань олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді сприятиме формуванню кваліфікованого спеціаліста у галузі «Фізична культура та спорт».

Проаналізувавши наявні фахові літературні джерела та інформацію з мережі Інтернет відзначено, що сьогодні детально описані історія розвитку олімпійської освіти та особливості її реалізації в країні (Булатова М. М., Платонов В. М. 2018; Бубка С. Н. 2013), розкрито особливості інтеграції олімпійської освіти в освітній процес школярів (Булатова М. М., Георгиадис К., 2016; Єрмолова В. М., 2011), визначена та обґрунтована значущість олімпійської освіти в процесі підготовки фахівців спеціальності «Фізична культура і спорт» (Радченко Л. О., 2016; Томенко О. А., 2014), проте аналіз наукової літератури свідчить, що проблема інтеграції олімпійської освіти в освітній процес закладів вищої освіти є актуальним науковим питанням, що в свою чергу обумовлює доцільність проведення дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України відповідно до Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр. за темою «Історичні, організаційно-методичні та правові засади реалізації олімпійської освіти України» (№ державної реєстрації 0111U001714), тематичного плану наукових досліджень і розробок, які виконуються за рахунок коштів державного бюджету МОН України на 2017–2019 рр. «Реалізація національної ідеї становлення громадянина-патріота України через ціннісний потенціал олімпізму» (№ державної реєстрації 0115U002373). Роль автора, як співвиконавця тем, полягала в розробці та обґрунтуванні організаційно-методичних засад інтеграції олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді як складника його вдосконалення.

Обґрунтованість наукових положень і висновків, сформованих у дисертації, обумовлена:

- висвітленням актуальної проблеми, яка відповідає спеціальності 017 - фізична культура і спорт;
- наявністю логічного зв'язку між темою дисертації та поставленими метою, завданнями, об'єктом, предметом дослідження, а також обраними організацією і методами дослідження;
- поетапним вирішенням чотирьох завдань, що дозволило досягнути мету дослідження;
- інформативними і відповідними методами дослідження, що вирішили поставлені завдання;
- належною організацією дослідження, яка сприяла отриманню необхідних теоретико-емпіричних даних;
- достатнім масивом сучасних вітчизняних і зарубіжних джерел наукової інформації за темою дослідження;
- апробацією результатів дослідження під час різних наукових заходів.

Усі наукові положення та висновки дисертаційної роботи зі змісту дисертаційного дослідження, їх об'єктивність і новизна не викликають сумніву.

Наукова новизна дисертаційної роботи Іваненко Галини Олександрівни полягає в тому, що в роботі вперше обґрунтовано структурно-функціональну модель інтеграції олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді у профільних закладах вищої освіти України та експериментально підтверджено її ефективність; доповнено інформацію щодо організаційно-методичних умов інтеграції олімпійської освіти в процес підготовки фахівців, що мають бути створені у профільних закладах вищої освіти та обґрунтовано шляхи їх вдосконалення; доповнені відомості щодо форм, методів та технологій інтеграції олімпійської освіти в процес підготовки фахівців у закладах вищої освіти України та розроблено методичний супровід зазначеного процесу; підтверджено соціальну значущість інтеграції олімпійської освіти в процес підготовки фахівців галузі «Фізична культура і спорт».

Теоретичне і практичне значення результатів досліджень. Дисертанткою Іваненко Г.О. було проведено дослідження, результати якого можуть бути рекомендовані в процесі реалізації олімпійської освіти в системі роботи закладів вищої освіти України; для використання в освітньому процесі студентів ЗВО України в рамках таких навчальних дисциплін, як «Історія олімпійського руху», «Олімпійський рух у сучасному суспільстві», «Олімпійський спорт».

Характеристика основних положень роботи. Дисертаційну роботу представлено на 228 сторінках тексту комп'ютерного набору державною мовою. Вона складається з анотацій (українською та англійською мовами), переліку умовних скорочень, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел (213) та додатків. Робота містить 17 таблиць та 38 рисунків.

У **вступі** здобувачкою обґрунтовано актуальність теми роботи, подано зв'язок дисертаційного дослідження з науковими програмами, планами й темами; визначено об'єкт, предмет, мету; сформульовано завдання та обґрунтовано методи дослідження; розкрито положення наукової новизни і практичної значущості отриманих результатів; описано апробацію та сферу впровадження результатів дослідження; вказано кількість публікацій за темою дисертаційного дослідження.

У **першому розділі «Місце та роль олімпійської освіти в освітньому процесі студентської молоді»** представлено результати аналізу науково-методичної літератури та інформаційних джерел Інтернету щодо сутності, мети та завдань реалізації олімпійської освіти. У цьому розділі авторкою були проаналізовані особливості функціонування системи олімпійської освіти в Україні, реалізація якої гармонійно поєднується з освітнім процесом студентської молоді. Також була описана організація освітнього процесу студентської молоді України, а саме визначені основні форми організації освітнього процесу та описані методи роботи зі студентами в закладах вищої освіти.

У **другому розділі «Методи та організація досліджень»** дисертанткою детально розкрито методи, що використовувались відповідно до мети, завдань, об'єкту та предмету дослідження, представлено організацію досліджень.

У **третьому розділі «Інтеграція олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді»** дисертанткою були визначені особливості інтеграції олімпійської освіти в систему підготовки фахівців за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, зокрема яким чином відбувається реалізація питань з олімпійської освіти у ЗВО; в рамках яких навчальних дисциплін найчастіше розглядаються питання з олімпійської освіти; які заходи з впровадження олімпійської освіти проводяться у ЗВО та ін. Завдяки проведеному експертному опитуванню здобувачеві вдалося окреслити зміст та методологічні засади діяльності закладів вищої освіти України щодо

впровадження олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді, були виділені найбільш ефективні форми та методи впровадження олімпійської освіти в освітній процес студентів. Також у цьому розділі при проведенні анкетування були визначені та узагальнені проблеми реалізації олімпійської освіти серед студентської молоді, обґрунтовані шляхи подолання цих проблем.

У четвертому розділі дисертації «Структурно-функціональна модель впровадження олімпійської освіти в підготовку спеціалістів у профільних закладах вищої освіти» автором були виділені технології впровадження олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді, а саме інтерактивні технології кооперативного навчання; технології колективно-групового навчання; технології ситуативного моделювання; технології опрацювання дискусійних питань, які будуть сприяти ефективному впровадженню питань з олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді України. Також у цьому розділі були обґрунтовані організаційно-методичні умови інтеграції олімпійської освіти в процес підготовки студентської молоді, а саме використання викладачами ЗВО України методичного матеріалу, який включає в себе рекомендовані автором технології навчання, ділові та дидактичні ігри, тематичні фільми, проведення заходів пов'язаних з організацією спортивно-масової роботи з олімпійської тематики та ін. Дисертанткою була сформована та обґрунтована структурно-функціональна модель впровадження олімпійської освіти в підготовку фахівців галузі «Фізична культура і спорт», яка складається з методів та засобів навчання, форм організації навчання, а також визначена ефективність цієї структурно-функціональної моделі.

У п'ятому розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» відповідно до вимог представлено аналіз та узагальнення результатів дослідження. Подано матеріал, який був підтверджений, доповнений, а також висвітлено те, що було отримано здобувачем вперше.

Висновки дисертаційної роботи відповідають меті та завданням

дослідження, відображають отримані наукові результати. Сформульовані автором висновки в цілому обґрунтовані результатами досліджень.

Повнота викладу матеріалів дисертації в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Результати роботи повною мірою відображено в наукових публікаціях. Загальна кількість публікацій – 10, з яких 1 стаття у міжнародному виданні, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus; 4 статті у фахових виданнях України; 5 праць апробаційного характеру.

Зауваження та дискусійні питання щодо змісту дисертації. Дисертаційне дослідження виконано на належному науковому рівні, проте окремі положення мають дискусійний характер та потребують уточнень. У контексті викладеного вище доцільно зробити такі зауваження та пропозиції:

1. У Розділі I «Місце та роль олімпійської освіти в освітньому процесі студентської молоді», на нашу думку, необхідно повніше висвітлити та охарактеризувати міжнародний досвід інтеграції олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді.

2. У роботі здобувачка використовує словосполучення «профільні заклади вищої освіти», яке не повною мірою охарактеризовано. Крім цього, авторка не вказала, студенти яких закладів вищої освіти брали участь у дослідженні.

3. У розділі 2.1.3. «Метод експертних оцінок» бажано надати більш розгорнуту характеристику кваліфікації експертів, які брали участь у дослідженні.

4. Важливим, на нашу думку, є обґрунтування алгоритму інтеграції структурно-функціональної моделі впровадження олімпійської освіти в підготовку фахівців спеціальності «Фізична культура і спорт».

5. Враховуючи, що в умовах сьогодення, у зв'язку з пандемією Covid-19, значна кількість навчальних занять відбуваються у дистанційному форматі, у роботі доцільно було б зупинитись на обґрунтуванні можливостей використання запропонованого методичного матеріалу при дистанційній

організації освітнього процесу.

Загалом зазначені зауваження не мають принципового значення та не знижують позитивну оцінку наукової праці.

Висновок. Дисертаційна робота Іваненко Галини Олександрівни «Організаційно-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді» є кваліфікаційною науковою працею, яка виконана здобувачем особисто, відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт, вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019), та вимогам Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року № 167 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №979 від 21.10.2020 та №608 від 09.06.2021), а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Офіційний опонент:

кандидат наук з фізичного виховання і спорту,

доцент, доцент кафедри теорії та методики

фізичного виховання і спорту

Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича

Галан Я. П.

